

12. Bölüm

ÇİZGİLİ LEVREK (MORONE SAXATİLİS) YETİŞTİRİCİLİĞİ

Pınar MUMOĞULLARINDA¹

Şekil 1. Çizgili Levrek ve Çizgili Levrek Hibritleri

GİRİŞ

Çizgili levrek (*Morone saxatilis* Walbaum, 1792), beyaz levrek (*Morone chrysops* Rafinesque, 1820) ve onların hibritleri, tatlısu ve anadrom türleri kapsayan Moronidae familyasının üyesidirler (Woods 2001). Missisipi Nehri'ne özgü beyaz levrek (*M. chrysops*) ile Hibrit çizgili levrek Kuzey Amerika'nın doğu kıyasına özgü anadrom çizgili levreğin çaprazlanmasıdır (*M. saxatilis*)

¹ Dr. Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Yetiştiricilik Bölümü, pinarmumcu83@gmail.com

ihraç yapılabilen başka bir tür balık bulunmamaktadır. Hibrit çizgili levrek yetiştiriciliği, Türkiye'deki tatlısu üretim işletmelerinde üretilebilecek alternatif bir tür olarak, ürün çeşitliliği sağlayabilir.

Tatlı suda porsiyonluk hale gelebilmesi yanında, acı sularda ve denizlerde de yaşayabilmesi, hızlı gelişen bu balığın Türkiye'de tüm yıl boyunca stoklanabileceği alanların çok sayıda olacağını göstermektedir. Lezzetli bulunan ve dünyanın başka ülkelerinde de zevkle tüketilen hibrit çizgili levreklerin kolay üretilebilmeleri, yaz kış su havzalarında yaşayabilmeleri ve gelişmelerini sürdürebilmeleri, diğer türlere göre en büyük avantajlarından. Yetiştiriciliğinin hızlı gelişmesi Amerika'da özel kuluçkahanelerin gelişmesini sağlamıştır. Benzeri bir şekilde hibrit çizgili levrek Türkiye'de kuluçkahanelerin ve dolayısıyla yeni bir pazarın ve istihdam alanının genişlemesine katkıda bulunabilir.

SONUÇ

Predatör balıklar stoklandıkları ortamlarda önce balık populasyonları üzerinde ve uzun vade de dolaylı olarak ekolojik açıdan sakıncalı olabilir. Hibrit çizgili levrek predatör bir balık olarak bu riski taşımaktadır. Kontrolsüz stoklanması ve yetiştiriciliğe bağlı olarak Türkiye'nin sulak alanlarına dağılması ekolojik problemler oluşturabilir. Bölgeye has endemik türlerin bulunduğu alanlara fazla miktarda stoklanması geri dönüşü zor zararlar verebilir. Bu nedenlerle bu balıkların yetiştiricilikleri kontrollü şartlarda (daha çok kapalı devre sistemlerde) yapılmaları sakıncaları aza indirmek adına önemlidir.

KAYNAKLAR

- Blazer, V S. ve S.E. LaPatra. (2002). Pathogens of culture fishes: Potential risks to wild fish populations. Pages 197-224, In J.R. Tomasso, Editor. Aquaculture and the Environment in the US. U.S. Aquaculture Society, A Chapter of the World Aquaculture Society, Baton Rouge, Louisiana, USA.
- Caims, D., Robichaud-Le Blanc, K., Bradford, R., Peterson, R. H. ve Angus, R. (1999). Striped bass culture in eastern Canada. *Canadian Stock Assment Secretariat Research Document*, 99(004).
- Coutant, C. C. (1990). Temperature-oxygen habitat for freshwater and coastal striped bass in a changing climate. *Transactions of the American Fisheries Society* 119: 240–253.
- FAO (2014). Striped bass and hybrid striped bass production. FAO - Fisheries and Aquaculture Information and Statistics Service.
- FAO (2021). http://www.fao.org/fishery/culturedspecies/Morone_hybrid/en erişim 09.06.2021.

- Harrell, R.M. 1997. Morone pond production. Pages 75-97, In R.M. Harrell, Editor, striped bass and Other Morone Culture. Elsevier Science, Oxford, England.
- Harrell, R.M. (2002). Genetic implications of escaped and intentionally-stocked cultured fishes. Pages 167-196, In J.R. Tomasso, Editor. Aquaculture and the Environment in the US. U.S. Aquaculture Society, A Chapter of the World Aquaculture Society, Baton Rouge, Louisiana, USA.
- Hodson, R.G. (1995). Farming a new fish: Hybrid Striped bass. North Carolina Sea Grant Publication. UNC-SG-95-10.
- Hodson R.G. (1989). Hybrid Striped Bass Biology and Life History. Stoneville, USA: SRAC Publication.
- Kerby J.H ve Harrell, R.M (1990). Hybridization, genetic manipulation and gene pool conservation of striped bass. In: Harrell RM, Kerby JH, Minton RV, editors. Culture and Propagation of Striped Bass and Its Hybrids. Bethesda, MD, USA: Striped Bass Committee, Southern Division, American Fisheries Society, pp. 159-190
- Kızak, V. ve Güner, Y. (2014). First record of F₂ hybrid striped bass (*Morone chrysops*♀ × *Morone saxatilis*♂ × *Morone chrysops*♀ × *Morone saxatilis*♂) in Kemer Dam Lake. *Turkish Journal of Zoology*, 38(5), 637-641.
- Liu F.G, Cheng, S. ve Chen H.C (1998). Induced spawning and larval rearing of domestic hybrid striped bass (*Morone saxatilis* × *M. chrysops*) in Taiwan. *Isr J Aquacult-Bamid* 50: 111-127
- McGinty, A.S. ve R.G. Hodson. (2008). Hybrid striped bass: Hatchery phase. Southern Regional Aquaculture Center, SRAC Publication Number 301, Mississippi State University, Stoneville, Mississippi, USA
- Nitzan S, Shwartsburd B, Vaiman R, Heller ED (2001). Some characteristics of *Photobacterium damsela* ssp. *piscicida* isolated in Israel during outbreaks of pasteurellosis in hybrid bass (*M. saxatilis* × *M. chrysops*). *B Eur Assoc Fish Pat* 21: 77-80
- Noga, E. J., Kerby, J. H., King, W., Aucoin, D. P. ve Giesbrecht, F. (1994). Quantitative comparison of the stress response of striped bass (*Morone saxatilis*) and hybrid bass (*Morone saxatilis* × *Morone chrysops* × *Morone saxatilis* × *Morone americana*). *American Journal of Veterinary Research*, 55: 405-409.
- Noga, E. J., Wang, C., Grindem, C. B. ve Avtalion, R. (1999). Comparative clinicopathological responses of striped bass and palmetto bass to acute stress. *Transactions of the American Fisheries Society*, 128(4), 680-686.
- Tomasso, J.R. (1997). Environmental requirements and noninfectious diseases. Pages 253-270, In R.M. Harrell, Editor, striped bass and Other Morone Culture. Elsevier Science, Oxford, England.
- Tuncer, H., Harrell, R. M. ve Houde, E. D. (1990). Comparative energetics of striped bass (*Morone saxatilis*) and hybrid (*M. saxatilis* × *M. chrysops*) juveniles. *Aquaculture*, 86(4), 387-400.
- Woods III, L. C. (2001). Domestication and strain evaluation of striped bass (*Morone saxatilis*). *Aquaculture*, 202(3-4), 343-350.